

ОЦІНКА ВПЛИВУ НЕЛІНІЙНИХ НАВАНТАЖЕНЬ НА ВТРАТИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В МЕРЕЖІ ТА ОГЛЯД ПРИСТРОЇВ ЗАХИСТУ ВІД ГАРМОНІЙНИХ СПОТВОРЕНЬ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

В даній роботі розглянуто вимоги нормативних документів щодо ЕМС, методи зменшення вищих гармонік в струмах живлення напівпровідникових перетворювачів.

Ключові слова: втрати, електроенергія, гармоніки, фільтр, ЕМС, .

Abstract

This paper considers the requirements of regulatory documents on EMC, methods for reducing higher harmonics in the supply currents of semiconductor converters.

Keywords: lost, electricity, harmonics, filter, EMC.

Вступ

Проблема енергозбереження в сучасних умовах є дуже важливою. Оскільки основним джерелом енергії є саме електрична енергія, яка живить промислових та побутових споживачів за допомогою розподільних електричних мереж, енерговтрати в таких мережах значною мірою визначають загальну енергоефективність живлення споживачів електричної енергії.

Метою дослідження є огляд методів оцінювання енергоефективності передачі електричної енергії крізь існуючі сучасні лінії електропередавання в розподільних електричних мережах з урахуванням впливу суттєво нелінійного характеру споживання електричної енергії обладнанням споживачів

Результати дослідження

Через нестаціонарність навантажень їх струми містять спектр вищих гармонік, які призводять до шкідливих явищ в електричних мережах і викликають небажані наслідки.

Обладнання повинне бути спроектоване та виготовлене з урахуванням сучасного стану розвитку техніки таким чином, щоб:

1) рівень створюваних обладнанням електромагнітних завад не перевищував рівень, за якого радіо-, телекомунікаційне або інше обладнання не може функціонувати за призначенням;

2) обладнання мало такий рівень завадостійкості до електромагнітних завад, очікуваних під час його використання за призначенням, який дає змогу цьому обладнанню функціонувати без неприпустимого погіршення якості його використання за призначенням.[1,2]

Захистом від гармонійних спотворень у мережі живлення є пасивні та активні фільтри гармонік [3,4]:

Пасивні фільтри IREM серії PHF характеризуються високою ємністю для зменшення гармонічних порушень і розроблені для застосування в системах, де спотворення струмових гармонік має бути зменшено у визначених межах.(рис.1)

Рис.1. Пасивний фільтр IREM

Активні фільтри IREM серії АНФ, також відомі як «активні гармонічні компенсатори», усувають гармоніки за рахунок створення зворотної форми хвилі, яка компенсує спотворення

Висновки

Для забезпечення вимог нормативних документів з електромагнітної сумісності в електроустановках з нестационарними навантаженнями, є необхідність використання активних та пасивних фільтрів

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про затвердження Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2015-%D0%BF#Text>
2. Рекомендації із застосування Технічного регламенту, з електромагнітної сумісності обладнання [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.ukrtest.com/doc/RecEMC.pdf>
3. Фільтри гармонік [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://plimtex.com.ua/filtri-garmonik/>
4. ЭМС-фильтры TDK-EPCOS [Електронний ресурс] Режим доступу: http://ferrite.ru/products/emc_components/

Белза Данило Іванович — студент групи ЗЕЕ-18б, факультет електроенергетики та електромеханіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Кравець Олександр Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри електротехнічних систем електроспоживання та енергетичного менеджменту, Вінницький національний технічний університет

Науковий керівник: **Шулє Юлія Андріївна** — кандидат технічних наук, доцент кафедри електротехнічних систем електроспоживання та енергетичного менеджменту Вінницького національного технічного університету

Belza Danylo I. - student of group ЗЕЕ-18b, Faculty of Power Engineering and Electromechanics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Kravets Oleksandr M. - Cand. Sc. (Eng), Assistan Professor of the department of electrical systems of power consumption and energy management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: **Shulle Yuliya A.** - Cand. Sc. (Eng), Assistan Professor of the department of electrical systems of power consumption and energy management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.